

Deyir ki, insan öz istiqamətini nə qədər erkən yaşda müəyyən etsə, bir o qədər yaxşıdır. Həm də düşünür ki, bu qərara gəlməzdən əvvəl yaxşıca düşünmək, araşdırmaq lazımdır. Bunun üçün isə şagirdlər məktəbdə oxuduqları dövrlərdə müxtəlif dərnlərə, layihələrə və könüllü təcrübələrinə qoşularaq özlərinə maraqlı gələn sahəni müəyyən etsinlər. Çünki insan yalnız sevdiyi işlə məşğul olduğu zaman uğur qazana bilər.

Müsahibim Beynəlxalq Neft Kəşfiyyatı Yarışının (International Petroleum Exploration Competition) qalibi Aydın Şahtaxtinski-dir. Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində geologiya üzrə bakalavr təhsili alan Aydın hazırda ABŞ-ın Texas ştatında Hyuston Universitetində doktorantura pilləsi üzrə təhsilini davam etdirir. Qeyd edirəm ki, həmyerlimizin qalib olduğu bu yarış 2006-cı ildən keçirilir və 61 ölkənin 455 universitetini əhatə edir.

GEOLOGİYAYA HƏVƏS

Müsahibim deyir ki, hazırda universitetdə təhsil almaqla yanaşı, tədris və elmi işlər assistenti kimi çalışır. Eyni zamanda bakalavr pilləsi üzrə təhsil alan tələbələrə laboratoriya işləri ilə üzrə dərs deyir. Geologiyaya uşaqlıqdan həvəsi olan həmsöhbətim, eyni zamanda, Amerika Neft-Qaz Geoloqlar Birliyinin (AAPG) tələbə bölməsinin prezidenti kimi də fəaliyyət göstərir: "Yer eimlərinə, xüsusilə geologiyaya marağım məktəb illərindən yaranmağa başladı. 8-ci sinifdə Amerikanın skaut oğlanları (Boy Scouts of America) adlanan dərneyə qoşulmuşdum. Orada xarici tələbələrə Azərbaycanın müxtəlif rayonlarından kempinqə gərdirdik. Biz orada təbiətdə sağ qalmaq və digər bacarıqları öyrənirdik. Ətrafdakı dağlar, göllər və digər təbii strukturlar haqqında müxtəlif məlumatlar toplayırdıq. Elə həmin dövrdən başlayaraq onların necə formalaşması, tərkibi mənə maraqlı gəlməyə başladı. Həmçinin Azərbaycanda neft sahəsinin əhəmiyyətini nəzərə alaraq neft-qaz geologiyası sahəsində təhsil almağa qərar verdim".

"ƏSAS MƏQSƏDİM QALIB GƏLMƏK İDİ"

2018-ci ilin payız semestrində Aydın öz göstəricilərinə görə, magistr təhsili almadan birbaşa olaraq ABŞ-da doktorantura təhsili almaq hüququ qazanıb: "Təhsil aldığı universitetdə əsas fənlərim neft sahəsinə aiddir. Mənə dərs deyən professor dedi ki, gələn semestr beynəlxalq yarışma olacaq.

Neft-qaz şirkətlərində işəgötürənlərin bu yarışmada iştirak edənlərə böyük marağı var. ABŞ-da təcrübə imkanları əldə etmək üçün gərək sənayedəki mütəxəssislərlə, peşəkarlarla geniş əlaqələrin olsun. Bu yarışmada iştirak etmək və onların qarşısında öz layihələnlə çıxış etmək sənə çox kömək ola bilər. Neft kəşfiyyatına və məlumatların analizinə böyük marağım olduğundan, yarışmaya qatılmağı çox istəyirdim. Əslində hər şey qısa vaxtda baş verdi. Birinci semestrde oxuyanda fikirləşirdim ki, görəsən, gələn il bu müsabiqəyə müraciət etsəm, qalib gələ bilərəm? Mənim əsas məqsədim qalib gəlmək idi. Bu yarışda qalib olmaq, özünü mütəxəssislərə təqdim etmək deməkdir. Bu, həm də sənəin əlaqələrinin genişlənməsinə çox kömək olur. ABŞ kimi ölkədə bu, çox vacib məqamdır. Bilirdim ki, qalib gəlsək, müxtəlif şirkətlərdə təcrübə imkanları əldə etməyə olacağam. Professorumun dediklərini bir qədər düşündükdən sonra qərara gəldim ki, layihədə iştirak edim".

ləyirdik. Öz dərslərimdən əlavə, bakalavr tələbələrinə laboratoriya dərsləri keçdiyimə görə, müəyyən çətinliklərim oldu. Komandamız 5 nəfərdən ibarət idi. Qalib gəlmək üçün hər gün daha çox çalışmalı idik. Demək olar ki, komandakı hər kəsin geologiyaya və yer eimlərinə böyük marağı var idi. Hamımız yarışda udmaq üçün bütün səylərimizi ortaya qoyduq. Hər kəs öz işini vaxtında və ən yüksək səviyyədə yerinə yetirməyə çalışdı. Nəticədə biz qalib gəldik".

"GECE-GÜNDÜZ ÇALIŞMAĞIMIZ NƏTİCƏSİZ QALMADI"

Həmsöhbətim qeyd etdi ki, bu yarışda qalib seçilərkən müxtəlif məqamlara diqqət edilir: "Bu, beynəlxalq layihə olduğundan, 200 universitetdən tələbələr iştirak edirdi. Onların içərisində ABŞ-ın 5 regionundan olan müxtəlif top universitetlərin komandası var idi. İlk olaraq yarımfinal mərhələsi oldu. Bizim regionumuzdan 12 universitet

"İMTAHAN SİSTEMİ BURADA BİR QƏDƏR FƏRQLİDİR"

Deyir ki, yaxşı oxuyan tələbə Amerikada da əla qiymət ala bilər. Bunun üçün tələbeye hər bir şərait yaradılır: "Burada da eynilə professorların oxuduğu mühazirələri öyrənirik. Eyni zamanda, laboratoriya işləri ilə

Beynəlxalq neft kəşfiyyatı yarışında qalib gələn azərbaycanlı tələbə

Aydın Şahtaxtinski: "8 həftə ərzində məlumatları analiz edərək, yeni neft-qaz yatağı təklif etməli idik"

Şəbnəm Mehdizadə

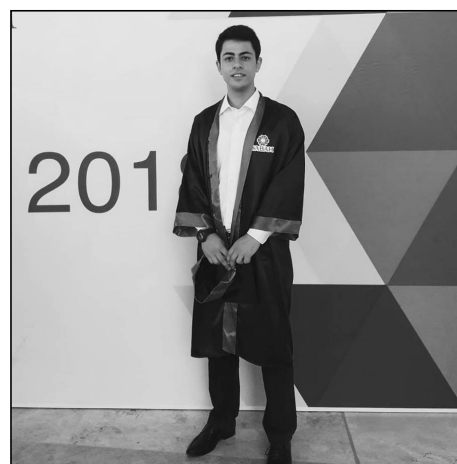
"BÜTÜN SƏYLƏRİMİZİ ORTAYA QOYDUQ"

Aydın deyir ki, sözügedən yarışın müxtəlif çətin tərəfləri də var. Amma belə böyük və beynəlxalq layihələrdə iştirak etməyin müsbət tərəfləri daha çoxdur: "Çünki yarışdan sonra müxtəlif şirkətlər sənə müsahibələrə çağırır. ABŞ-da təhsil alan tələbələrin əksəriyyəti belə layihələrdə iştirak etməyə can atırlar. Adətən şirkətlər belə yarışların qaliblərini dərhal təcrübəyə götürürlər. Komandamızın üzvləri seçilməzdən əvvəl universitet daxili müsabiqə keçirildi. 40-a yaxın tələbə bu müsabiqəyə müraciət etmişdi. Seçilmək üçün özümüz haqqında təqdimat hazırlamışdıq. Bu təqdimat, bir növ, özümüzün "niyə bu layihədə məhz biz seçilməliyik" sualına cavab idi. Daxili seçimlərdən sonra məni komandanın kapitanını seçdilər. Yarışdan əvvəl gün ərzində 8 saat fasiləsiz iş-

İştirakçı idi. Yarımfinaldakı rəqiblərimiz çox güclü idi. Bu mərhələdə qələbə qazandıqdan sonra özümü inamımız xeyli artırdı. Yarışdan əvvəl bizə yeraltı yataqlar haqqında bir sıra informasiyalar verildi. 8 həftə ərzində biz bu məlumatları analiz edərək yeni neft-qaz yatağı təklif etməli idik. Yarışda ən əsas meyar komanda şəklində düzgün işləmə bacarığı idi. Komanda nə qədər sürətli və effektivdirsə, qalib olmaq şansı bir o qədər çoxdur. Qısa müddət ərzində hazırladığın layihə yüksək səviyyədə olmalı idi. Həmçinin texniki qabiliyyətlərə də önəm verilirdi. Bundan başqa, hazırladığın layihəni düzgün formada təqdim etmə bacarıqlarına da xüsusi diqqət edilirdi. Bu layihədə qalib gəlməyimizdə komandanın əməyi böyük idi. Çünki hər birimiz qalib olmaq istəyirdik. Həftələrlə gecə-gündüz çalışmışımız nəticəsiz qalmadı. Əslində komanda ilə işləmək, insana, çətinliklər yarandığı zaman qısa müddətdə effektiv həll yolları tapmaq və onları aradan qaldırmağı öyrədir. Mən komanda rəhbəri olduğuma görə, liderlik bacarığımı daha da artırmaq şansım oldu. Komandanın hər bir üzvü xüsusi sahə üzrə çalışdığına görə, birlikdə işin ayrı-ayrı hissələrini həll edib, qısa müddətdə nəticə əldə edə bildik. Amma bunun üçün komanda üzvləri bir-birini yaxşı başa düşməli, bir-birinə qarşı hörmətli olmalıdır. Birgə fəaliyyət həmçinin, insanlarda yeni ideyaların yaranmasına gətirib çıxarır".

məşğul oluruq. Adətən laboratoriya dərslərində verilən tapşırığı yerinə yetiririk. Mühazirələr elə də çətin deyil. Ən çox vaxt alan ev tapşırıqlarıdır. Bəzən elə olur ki, bir tapşırıq 10-12 saat vaxtımızı ala bilər. Dərslərlə bərabər, elmi-tədqiqat işi apardığımızı görə, bəzi çətinliklərimiz olur. Ona görə də, sən vaxtını düzgün idarə etməyi bacarmalısan. Amma gündəlik dərslərə hazırlaşsansa, imtahanlardan əla qiymət almaq çətin deyil. İmtahan sistemi burada bir qədər fərqlidir. Çünki suallar daha çox oxuduğumuz mühazirələrdən deyil, dünyagörüşündən olur. Yeni oxuduğun dərslərdən ümumi nəticə çıxarıb suallara cavab hazırlamalısən. Nə qədər çətin olsa da, düşünürəm ki, klassik imtahanlardan

daha maraqlıdır. Çalışqan tələbə hər yerdə olduğu kimi burada da uğur qazana bilər". Gün ərzində vaxtının böyük hissəsini dərslərinə ayırır. Buna görə də digər məşğuliyyətlərə çox vaxtı qalmır: "Dərslərdən başqa idmanla məşğul olmağı sevirəm. Boş vaxt tapan kimi müxtəlif çöl idmanı, gimnastika ilə məşğul oluram. Hazırda çalışıram ki, təhsilimdə və karyerəmdə daha çox nailiyyət əldə edim. Bunun üçün isə gecə-gündüz çalışmalı olduğumu bilərəm. Hələlik uzunmüddətli planlar qurmasam da, yaxın gələcəklə bağlı müəyyən hədəflərim var. Əsas hədəfim növbəti illərdə böyük neft şirkətlərinin birində ixtisasına uyğun təcrübə imkanı əldə etməkdir. Bu layihədə iştirak etməyimin də əsas məqsədi bu idi".

